

افشین جیدری

روزنامه نگار

کمتر از یک ماه تا آغاز سی و چهارمین جشنواره موسیقی فجر باقی مانده است. جشنواره‌ای که طبق جدول اعلام شده از تاریخ ۲۴ تا ۳۰ بهمن‌ماه و در تالارهای وحدت و رودکی، فرهنگسرای نیاوران، برج میلاد ایوان شمس، سالن سوره حوزه هنری، برج آزادی و خانه سینما برگزار می‌شود. هدایت این دوره از جشنواره توسط شاهین فرهت، دبیر هنری و شهرام صارمی، دبیر اجرایی می‌تواند امید بخش اجراهای خوبی در بخش‌های نواحی، کلاسیک، پاپ و تلفیقی باشد. البته در اینکه همیشه انتقادهایی به جشنواره وجود دارد نباید منکر شد؛ حال چه گروه‌های حاضر در جشنواره که نسبت به انتخاب مکان و سانس اجرا مشکل دارند و چه گروه‌های منتقد بیرونی که سعی دارند تا-از نحوه اجرا و انتخاب نکردن گروه‌ها و خواننده‌های خاصی به انتقاد از جشنواره بپردازند. برای این منظور به سراغ این دو مقام جشنواره رفتیم تا-از برنامه‌ها و رویکردهایی که برای جشنواره سی‌وچهارم دارند، مطلع شویم.

۱۱۱

شاهین فرهت، دبیر جشنواره موسیقی فجر:

۵ در انتخاب خواننده‌های پاپ جشنواره نقشی نداشتم

تیرماه ۹۷ بود که معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حکمی شاهین فرهت را به‌عنوان دبیر سی‌وچهارمین جشنواره موسیقی فجر منصوب کرد. خبر این انتخاب برای اهالی موسیقی نویدبخش اتفاقات خوبی در برگزاری بزرگ‌ترین فستیوال موسیقی ایران می‌داد. اخذ مدرک کارشناسی ارشد آهنگسازی از نیویورک و دکتری آهنگسازی از استراسبورگ فرانسه، تدریس سالیان متمادی در دانشگاه تهران، ساخت بیش از ۸۰ اثر موسیقی در فرم‌های سمفونی، کوارتت و کنسرت‌ها و چند قطعه دیگر، دآوری چندین دوره جشنواره موسیقی فجر ازجمله تجربه‌ها و سوابق شاهین فرهت است. درحالی‌که کمتر از یک‌ماه تا آغاز این فستیوال باقی‌مانده است به سراغ این آهنگساز رفتیم تا در رابطه رویکردش نسبت به این دوره از جشنواره مطلع شویم.

با حضور شما در جشنواره سی‌وچهارم چه کارهای متفاوتی را باید در مقایسه با دوره‌های گذشته شاهد باشیم؟

دکترین مادر فستیوال امسال این گونه بوده است که هر گروه ارکستری که حضور دارد باید قطعه‌ای را از آهنگسازان ایرانی اجرا کند. این صحبت هم با گروه‌های داخلی و هم با گروه‌های خارجی شده تا-از کارهای ایرانی مثل دهلوی، شریفیان، امیرمهیار تفرشی‌پور و... بزنند و با دراختیار گذاشتن نت‌های این اساتید مسلم موسیقی به گروه‌ها، امیدوار هستیم شاهد اجرای قطعاتی زیبا از آنها در این فستیوال باشیم. از طرفی مقدمات حضور ۶ گروه خارجی را در این دوره از جشنواره فراهم کرده‌ایم و تا این لحظه که با شما صحبت می‌کنم حضور گروه‌های تریو (از اسلورونی)، موعام از (آذربایجان)، ثقیل از (ازبکستان)، آتلاس از (دانمارک)، رستال پیانو از (ایرلند) در جشنواره قطعی شده است.

در یکی از مصاحبه‌هایتان گفته بودید که موسیقی پاپ

فاقد ارزش موسیقایی است. با این نگاه پس خیلی موافق بخش پاپ در جشنواره نیستید؟

خیر، این برداشت غلطی است که به اشتباه به من نسبت داده‌اند. حتی در موسیقی پاپ هم می‌توان قطعاتی فاخر و هم قطعاتی افتضاح شنید. این تعمیم کلی به موسیقی پاپ را من هیچ‌وقت ندادم و نخواهم داد. در گذشته قطعات پاپی که مرحوم استاد نوری خواندند مگر بد بوده است! یا خواننده‌هایی که در دهه‌های گذشته از آنها شاهد اجرای قطعات خوبی بودیم، مگر مشکل داشت. البته در این یک دهه اخیر ظهور خوانندگان و موزیسین‌هایی که سواد اندکی نسبت به موسیقی دارند، باعث شده تا میان آنها خیلی کارهای خوبی دیده نشود و خیلی نتوانند نظر من را جلب کنند.

با این نگاه نه‌چندان مثبت شما به پاپ‌خوان‌های حال حاضر، چطور شد که خواننده‌هایی چون بهنام بانی، محسن ابراهیم‌زاده، شهاب مظفری، امیرعباس گلاب و... را برای اجرای بخش پاپ این دوره از جشنواره انتخاب کردید؟ این افرادی که نام بردید را خیلی نمی‌شناسم و اصلا با کارهای آنها خیلی آشنا نیستم. انتخاب این افراد برعهده دبیر اجرایی جشنواره بوده و بنده خیلی در تعیین آنها نقشی نداشتم، ولی با توجه به موقعیت خاص این بخش، سعی کردم تا از افرادی استفاده کنیم که هم موسیقی قابل ارائه‌ای داشته باشند و هم بتوانیم با حضور آنها، مخاطب و شنوندگان بیشتری جلب کنیم. البته فکر می‌کنم در سال‌های آتی، رسانه‌ها می‌توانند با مطالبه‌گری از مسئولان، این موضوع را مطرح کنند چرا از خواننده‌هایی که زمانی جزء افتخارات موسیقی کشور بودند الان دیگر کمتر استفاده می‌شود و حضور آنها کم‌رنگ شده است.

بعد از جشنواره خیلی توجهی به موسیقی‌های محلی نمی‌شود و فقط توجه به آن محدود به جشنواره شده است. برنامه‌ای برای ادامه‌دار بودن این موضوع بعد از جشنواره دارید؟

از میان آثار رسیده به جشنواره، تعداد قابل توجهی گروه‌های نواحی و موسیقی‌های محلی بودند که آثار خود را به جشنواره ارسال کردند. از خطه بلوچستان گرفته تا خوزستان، ما شاهد آثار بسیاری هستیم که متقاضی حضور بودند و در نهایت با توجه به محدودیت، دست به انتخاب حدود ۲۵ تا ۳۰ اثر زدیم که در ایام جشنواره شاهد اجرای قطعات باشکوهی از آنها در بخش موسیقی محلی هستیم.

فکر می‌کنم در این شرایط خاص اقتصادی کشور، فرهنگ و هنر و به‌ویژه موسیقی می‌تواند کمک کند تا امید در دل مردم زنده شود و مردم با فراغ بال به شنیدن موسیقی بنشینند و باید

فرهنگ

نگاهی به جشنواره ۳۴ موسیقی فجر در گفت‌وگو با دبیر و مدیر اجرایی جشنواره

نقش موسیقی پاپ برای جشنواره؛ تامین مالی

کمک کنیم تا هر چه بیشتر این گونه موسیقی‌ها در جامعه گسترش پیدا کند.

شاهین فرهت که از بهترین دانشگاه‌های دنیا و با بالاترین مدارج علمی فارغ‌التحصیل شده، چقدر جشنواره‌ها را باعث تعالی موسیقی کشور می‌داند و آیا تعریفی که از جشنواره در خارج وجود دارد، متفاوت با کشورمان است؟ در مملکت ما فستیوال موسیقی که در ایام فجر برگزار می‌شود، بهترین زمان است تا موزیسین‌های قدیمی و حتی تازه‌واردان را دور خود جمع کند. به‌نظرم در هر جشنواره‌ای وقتی شرکت‌کنندگان کارهای خودشان را می‌فرستند و مورد ارزیابی قرار می‌گیرد، بهترین فرصت است تا بی به اشتباهات خودشان ببرند و درجهت رفع آنها بپرآیند. این موضوع نه‌تنها در ایران بلکه در هر جای دنیا نیز به همین منوال است و جشنواره‌ها می‌توانند به‌ارتقای جایگاه هنری کشور کمک کنند. پنج‌سال بعد از انقلاب که این جشنواره راه افتاد، کمک کرد تا سطح سواد موسیقی شنوندگان را بالا ببرد و آنها را با بهترین آثار آهنگسازان بزرگ جهانی آشنا کند. هر سال که آثار حاضر در جشنواره را نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که نسبت به دوره پیشین، آثار بسیار بهتری به اجرا می‌پردازند. البته اینکه بگوییم بعد از برگزیده شدن فردی در جشنواره، نقطه پایان کار اوست، به‌نظرم تصور اشتباهی است که باید کنار گذاشته شود؛ تازه بعد از جشنواره مسئولیت هنرمند در ارائه کارهایی تازه و جدیدتر بیشتر می‌شود و باید کمک کرد تا روزبه‌روز قطعات جدید و به‌روزتری بنوازد.

۱۱۱

شهرام صارمی، مدیر اجرایی جشنواره موسیقی فجر:
۵ نگاه مادی به بخش پاپ در دوره‌های مختلف جشنواره بوده است

شهرام صارمی، مدیر اجرایی سی‌وچهارمین جشنواره موسیقی فجر می‌گوید از میان ۲۷۰ اثر ارسالی به دبیرخانه جشنواره، تلاش هیات انتخاب بیشتر معطوف به کیفیت اثر است و خیلی به سبک و جنس موسیقایی آثار توجه نداشتند. او از قیمت‌گذاری بلیت اجراهای جشنواره در حدود ۴۰ تا ۱۱۰ هزار تومان خبر داد.

آنها به علت آماده‌نبودن گروه‌شان یا پراکنده‌بودن اعضای گروه، امکان حضور در جشنواره نداشتند. البته با توجه به انتخاب سالن بزرگ برج میلاد که اجراهای پاپ قرار است در آن انجام شود، باید سعی می‌کردیم به سراغ خوانندگانی برویم که امتحان خود را پس دادند و در فروش بلیت مشکلی ندارند. با توجه به این موضوع در آخر به اسامی خواننده‌هایی چون بهنام بانی، شهاب مظفری، امیرعباس گلاب، علیرضا طلیسچی، محسن ابراهیم‌زاده، گروه سسون، پازل بند و ماکان‌بند رسیدیم که قرار است در بخش پاپ امسال اجرا کنند.

جنس و دستگاهی که شرکت‌کنندگان در آن ارسال اثر داشتند، چقدر نظر هیات انتخاب را جلب کرد؟

از میان ۲۷۰ اثری که به دبیرخانه جشنواره ارسال شد، هیات انتخاب سعی کرد تا هر اثری را فقط از نظر کیفیت اجرا بسنجد و خیلی به سبک و جنس موسیقایی‌ای که دارد، توجه نکند. البته امسال خیلی آثار یک‌دستی به جشنواره ارسال شد و از این بابت خیلی در انتخاب آثار مشکلی نداشتم. با توجه به اینکه رقابتی بودن در جشنواره موسیقی فجر مطرح نیست، حضور موسیقی دستگاهی، سنتی، کلاسیک و موسیقی تلفیقی در جشنواره خیلی خلیی در کار وارد نمی‌کند. در اصل انتخاب و ارزیابی آثار از میان اجناس مختلف موسیقی هم کاری اشتباه است و در این دوره سعی کردیم تا بخش رقابتی را از جشنواره حذف کنیم و به‌نظرم یکی از تفاوت‌های خاص این دوره نسبت به دوره‌های گذشته محسوب می‌شود.

ویژگی خاص این دوره از جشنواره در مقایسه با دوره‌های گذشته چیست؟ و چه وجه بازاری را باید در این دوره شاهد باشیم؟

سعی کردیم تا امسال سهمیه‌ای را به مراکز آکادمیک در جشنواره اختصاص دهیم، و از حضور هنرمندان جوان دانشگاه‌های تهران و هنر و همچنین هنرستان‌های دختران و پسران استفاده کنیم. با توجه به صحبت‌های انجام شده با مدیران این مراکز، امیدوار هستیم در این دوره شاهد اجراهای خوبی در دو بخش ایرانی و کلاسیک از آنها باشیم.

علاوه‌بر اجراهای گروه‌های موسیقی در تالارهای وحدت، رودکی، فرهنگسرای نیاوران، برج میلاد، ایوان شمس، سالن سوره حوزه هنری و برج آزادی برنامه‌های پژوهشی را نیز در سالن زنده‌یاد امیرحسین فردی حوزه هنری برگزار می‌کنیم و همچنین برای پخش فیلم‌های مستند موسیقی، خانه سینما را درنظر گرفتیم که زمانبندی دقیق آنها تا چند روز آینده اعلام می‌شود. مورد بعدی توجه به آثار فاخر آهنگسازان ایرانی است که مورد توجه شورای راهبردی و دبیر هنری جشنواره هم بود. معضلی که خیلی از پیشکسوتان آهنگسازی با آن روبه‌رو هستند این است که کمتر ارکستری حاضر است تا قطعاتی از آثار این عزیزان را بزند. با توجه به این مهم در این دوره سعی کردیم تا به گروه‌های ارکستر حاضر در جشنواره، این موضوع را پیشنهاد دهیم تا میان اجراهای خود، قطعاتی را هم از آثار فاخر آهنگسازان ایرانی بنوازند که تقریباً با استقبال آنها روبه‌رو شد.

جشنواره‌ای مثل موسیقی فجر می‌تواند در تلطیف کردن نگاه‌ها به حضور بانوان در همراهی با گروه‌های موسیقی تاثیر گذار باشد. نگاه شما به این موضوع چگونه است؟ از میان پنج گروه بانوانی که متقاضی حضور در جشنواره بودند، سه گروه دعوت شدند، البته باید بگویم این حضور در ترکیب گروه‌ها هم وجود دارد و مابا ترکیبی از آقایان و بانوان روبه‌رو هستیم و اینکه بخواهیم خیلی جنسیتی به موسیقی نگاه کنیم به‌نظرم کار اشتباهی است و باید این نوع نگاه‌ها تغییر پیدا کند. اینکه آوازخوانی بانوان در کشور ما محدودیت دارد، قابل قبول است ولی نمی‌دانم چرا همنوازی بانوان با گروه‌های موسیقی به مذاق بعضی افراد و نهادها خوش نمی‌آید. به‌عنوان مثال سال گذشته که گروهی در اصفهان با نوازنده‌های خانم قرار بود روی صحنه بروند و حتی مجوزهای مختلفی را از اماکن، دفتر موسیقی، شورای ترانه و... گرفته بودند چرا باید فقط به خاطر حضور بانوان در گروه نوازنده‌ها حذف شوند!

۵ بازخوانی «سنگ قبر آرزو» برای «گرگ و میش»

همزمان با آغاز پخش مجموعه تلویزیونی «لحظه گرگ و میش» کاری از همایون اسعدیان، قطعه جدید محمد معتمدی برای این سریال منتشر شد. این قطعه با صدای محمد معتمدی و تنظیم فرهاد اسعدیان، بازخوانی ترانه معروف «سنگ قبر آرزو» با صدای آرتوش است که از آن در تیتراژ پایانی این سریال بهره گرفته شده است. «لحظه گرگ و میش» به‌نویسندگی مونا انوری زاده و همایون اسعدیان در ۵۰ قسمت تولید شده و هر شب ساعت ۲۰:۴۵ روی آنتن شبکه سه سیما می‌رود. ساعات بازپخش این سریال ۲۰:۳۰، بامداد، ۹:۳۰ صبح و ۱۴:۱۵ روز بعد است. عاشقانه «لحظه گرگ و میش» روایت فراز و فرود زندگی خانواده‌ای اصیل در طول سه دهه و با محوریت زندگی تنها دختر این خانواده است. فاطمه گودرزی، شهره سلطانی، فرید سجادی حسینی، علیرضا کمالی، المیرا دهقانی، حسام‌جمودی فرید، پانید برزعلی، ناصر سجادی حسینی، نیمانادری، پاشا رستمی، رها خدایاری، وحید آقاپور، احسان امانی و... از جمله بازیگران این مجموعه هستند.

۵ برگزاری جشنواره سرود «مدرسه انقلاب» در ۴۰۰۰ مدرسه

بخش ویژه سرود جشنواره مدرسه انقلاب با سرودهایی از آلبوم بزرگراه در ۴۰۰۰ مدرسه متوسطه‌دوم کشور برگزار می‌شود. جشنواره مدرسه انقلاب که به همت انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان در بخش‌های مختلف فرهنگی و هنری و به‌مناسبت ۴۰ سالگی انقلاب اسلامی در ۴۰۰۰ مدرسه متوسطه‌دوم کشور برگزار می‌شود، امسال و در بخش ویژه سرود براساس دو قطعه سرود آلبوم بزرگراه، پذیرای اجرای گروه‌های سرود دانش‌آموزی خواهد بود. بر این اساس در بخش ویژه سرود جشنواره مدرسه انقلاب، دو قطعه سرود «باغبون» و «هفتمین دقیقه» به مضامینی از دوشهید و ال‌ام‌قام برنسونی و تهرانی‌مقدم در اختیار دانش‌آموزان قرار گرفته‌تا دانش‌آموزان با بازخوانی یکی از این دوسرود در جشنواره شرکت کنند. دانش‌آموزان سراسر کشور می‌توانند تا پایان اسفندماه و از طریق سامانه جشنواره به نشانی www.madreseenghelab.com آثار خود را ارسال کنند که پس از داوری سرودهای ارسال شده به آثار برگزیده در اختتامیه جشنواره هدایایی تقدیم خواهد شد.

۵ آغاز تماشای فیلم‌های فجر توسط داوران

سیمون سیمونیان، دبیر اجرایی سی‌وهفتمین جشنواره فیلم فجر، با اشاره به شروع داوری بخش‌های مختلف این دوره از جشنواره فجر گفت: «داوری آثار راه‌یافته به جشنواره فیلم فجر از شنبه ۲۹ دی ماه آغاز شده و داوران درحال تماشای فیلم‌های راه‌یافته به بخش مسابقه جشنواره هستند. داوران در محل دفتر جشنواره فیلم فجر در سالن سینمایی که برای این کار درنظر گرفته شده، هر روز دو فیلم می‌بینند. با توجه به برنامه‌ریزی‌های انجام شده، پیش‌بینی می‌شود داوری آثار راه‌یافته به بخش مسابقه تا ۱۵ بهمن ماه به‌طول انجامد. در این دوره از جشنواره، محمد احسانی، محمدعلی یاشه‌آهنگر، محمدبزرگ‌نیا، مه‌رزاد دانش‌پور،ان درخشنده، یمارامین‌فر ومحمود کلاری داوری ۲۲ فیلم‌بخش سودای سیمیرغ‌وسه‌انیمیشن بلند را عهده‌دار هستند. بنابر کنکداکتر سینمای اصحاب رسانه که از سوی روابط‌عمومی جشنواره سی‌وهفتم منتشر شده، فهرست اولیه نامزدهای این دوره در تاریخ ۲۱ بهمن‌ماه منتشر خواهد شد.